

Vastaus kirjalliseen kysymykseen koronaviruksen vaikutuksista yksityishenkilöiden ylivelkaantumiseen

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ritva Elomaan /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 214/2020 vp:

Millä keinoin hallitus aikoo vähentää yksityishenkilöiden ylivelkaantumista koronaviruksen aiheuttaman kriisin keskellä, aiotaanko lainantarjoajien ja perintätoimistojen toimintaa rajoittaa ja tullaanko lyhytkestoisten lainojen korkoihin tai muihin kustannuksiin puuttumaan?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Koronavirusepidemia on vaikuttanut ja tulee vaikuttamaan lukuisien yritysten ja sitä kautta myös monen kotitalouden taloudelliseen asemaan. Epidemiaan kytkeytyvien yllättävien taloudellisten haasteiden seurauksena on oletettavaa, että lukuisat kuluttajat pyrkivät turvautumaan tilanteessa luottorahoitukseen. Erityisen ongelmalliseksi tilanteen tekee se, että kotitaloudet ovat jo valmiiksi velkaantuneita: Tilastokeskuksen rahoitustilinpitotilaston mukaan kotitalouksien velkaantumisaste oli vuoden 2019 lopussa noin 129 prosenttia, ja myös velkaongelmaisten määrä on ollut jatkuvassa kasvussa.

Hallitus on edellä mainitun johdosta valmistelemassa esitystä kuluttajaluottojen korkokaton alenamisesta 10 prosenttiin ja kuluttajaluottojen suoramarkkinoinnin kieltämisestä. Muutokset olisivat väliaikaisia. Muutosten tarkoituksena on kuluttajien aseman helpottamiseksi ja velkaongelmien vähentämiseksi varmistaa, että luotolle perittävä korko on maltillinen. Samalla tavoitteena on huolehtia siitä, ettei luottoja markkinoida päällekkäysin keinoin eikä kohdisteta erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin kuluttajiin tilanteessa, jossa äkilliset taloudelliset vaikeudet ovat omiaan heikentämään kuluttajien harkintakykyä.

Oikeusministeriö on myös nopealla aikataululla antanut esityksen ulosottokaaren väliaikaista muuttamista. Lainmuutoksella madalletaan kynnystä soveltaa ulosottokaareen sisältyviä, ulosotovelallisen asemaa helpottavia helpotuksia ja rajoituksia. Koronaviruksen aiheuttamassa poikkeustilanteessa taloudellisten vaikeuksien väliaikainenkin kesto voi olla pidempi kuin normaalioloihin tarkoitettu laissa on säädetty lykkäysten ja kevennysten maksimijaksiksi. Myös ulosottomenettelyn joutuisuusvaatimusta ehdotetaan väliaikaisesti lievennettäväksi. Käytännössä tämä merkitsisi muun ohella sitä, että myöskään ulosottotietoja ei maksuhäiriömerkintänä tule tallettavaksi luottotietorekistereihin yhtä nopeasti kuin nykyisin.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 214/2020 vp

Edellä selostettujen lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian.

Myös hallitusohjelmaan sisältyy useita ylivelkaantumisen ja siihen liittyvien ongelmien vähentämiseen tähtääviä toimia, joita ollaan niin ikään viemässä eteenpäin. Esimerkkeinä voidaan mainita positiivisen luottotietorekisterin perustaminen, talous- ja velkaneuvonnan vahvistaminen sekä talousosaamisen lisääminen.

Helsingissä 21.4.2020

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson